

Poslednje vesti.

Politične vesti

Napovedi japonskega poslanika na našem dvoru. Novi japonski poslanik na našem dvoru So-kurihara je podal ob prihodu v Jugoslavijo zanimive napovedi glede japonsko-kitajske vojne. Z vojno na Kitajskem si Japonska noče zagotoviti gospodarske koristi, ampak le trajen mir. Ruski sovjeti se ne bodo vmešavali v japonsko-kitajski spor, ker imajo dovolj opravka s svojimi lastnimi notranjimi razmerami in na večji boj niti pripravljeni niso. S protikomunistično zvezo, v kateri sodelujeta z Japonsko Nemčija in Italija, želi Japonska braniti svoje koristi napram komunistični internacionali ali Kominterni. Ta pogodba ima samo obrambni značaj, ne predstavlja pa fašističnega bloka, ker Japonska ima svoj parlament in je daleč proč od fašizma. Spor na Daljnem vzhodu bo kmalu zalejučen, ker je padel Šangaj, ki je gospodarsko in finančno središče sedanje kitajske vlade v Nankingu, s katero se bo težko pogajati. V kitajsko-japonski spor se ne bo vmešavala nobena druga tuja država.

Težave s sestavo romunske vlade. Pisali smo že, da je sprejel kralj ostavko Tatarescove vlade in je poveril mandat za sestavo nove vlade enemu izmed voditeljev kmečke stranke, Mihalaku. Mihalake je vrnil mandat in je nato poklical kralj v avdienco dosedanjega predsednika Tataresca. Poveril mu je nalogo za sestavo zopetne vlade na širši podlagi.

Belgijski kralj za zvezo štirih velesil. Belgijski kralj je odpotoval v spremstvu zunanjega ministra Spaaka v London. Ob prihodu belgijskega vladarja v Anglijo naglašala angleško časopisje, da bo predlagal kralj pri tem obisku Angliji, naj skliče sestanek držav, katere so podpisale lokarnsko pogodbo (Anglija, Francija, Nemčija, Belgija in Italija). Temu sestanku bi predsedoval belgijski kralj kot nepristranska in nepolitična osebnost. Do sestanka lokarnskih držav bi naj prišlo še pred Božičem, če bodo razgovori med zgoraj naštetimi štirimi državami dognali do tega časa pogoje za sestanek. Te štiri države naj bi sklenile tako zvano Zahodno zvezo štirih velesil, ki bi jamčila Evropi za mir.

Pohod Japoncev na Nanking. Po zavzetju Šangaja prodirajo Japonci v treh kolonah proti Nankingu, kjer je kitajska vlada. Ena kolona je na potu iz Hangčova, druga v severni smeri od Šangaja, tretja pa prodira od Rumene reke proti jugu in je sestavljena iz motoriziranih oddelkov, ki bi naj napadli Kitajce od zadaj. Japonska ofenziva v severni Kitajski ob železnici Peking—Nanking naglo napreduje. Japonci so že pri obali Rumene reke, kjer so zasedli važno mesto Čang. Kitajci so tudi izpraznili mesti Liji in Šango.

Novejše iz španske državljanske vojne

Pred splošno Francovo ofenzivo

Iz nacionalističnega tabora so prodrle v svet vesti o predstoječi veliki ofenzivi generala Franca. Trenutno je nastopil v vseh oddelkih vzhodne fronte popoln mir, iz katerega se da sklepati na najhujše napade. General Franco bo začel splošno ofenzivo na vsej fronti od Pirenejev ob francoski meji do rdečega obmorskega mesta Almerija. Po številu so si vojaške sile obeh taborov približno enake. V zadnjem času so dobile nacionalistične čete velik dovoz v prehrani.

Predsednik španske rdeče republike si je prvič ogledal fronto

Predsednik španske rdeče republike je dospel zadnjo soboto v spremstvu ministrov v Madrid. Pregledoval je prvič, odkar divja državljanska vojna, fronto. Spremljala sta ga pri ogledovanju

posameznih odsekov rdeča generala Miaja in Roja. Predsednik republike je pohvalil rdečo vojsko, da je sposobna za največje napore in bo branila rdeče ozemlje brez vsake tuje pomoči.

Zahteve španskih komunistov

V Valenciji se je vršil 14. novembra sestanek komunistične stranke. Generalni tajnik Joso Diaz je hudo napadel voditelja španskega delavstva Caballera, ki je kljub temu, da je veljal za španskega Lenina, izdal delavske koristi. Caballero va vlada je kriva, da so imeli nacionalisti uspeh na jugu Španije, kjer so zavzeli Malago in zasedli ostale predele. Komunisti predlagajo, da bi se ustanovila španska proletarska stranka. Prepričani so, da bi z ljudskim glasovanjem po vsej Španiji bilo mogoče pokazati svetu, da so komunisti edini, ki imajo večino. Diaz predlaga, naj se anarhistične in socialistične delavske organizacije združijo z ljudsko fronto ter ustvarijo enotno politično organizacijo pod komunističnim vodstvom, pa brez Caballera.

Skrivnostna pot predsednika katalonske vlade

Predsednik katalonske vlade Companys se mudi v prestolnici Belgije v Bruslju. Časopisje razglasa, da se je pripeljal Companys radi tega v Bruselj, da bi prišlo s posredovanjem Belgije v Španiji do premirja. Katalonci žele mir, ker ne marajo, da bi postala njihova pokrajina plen vojne. Katalonci hočejo za svoj narod doseči avtonomijo in ničesar drugega.

Domače novice

Dve tatvini

Posestnik oškodovan za štiri jurje

V Biserjanah pri Sv. Jurju ob Ščavnici je bil v odsotnosti domačih izvršen vlom pri posestniku Francu Muhiču. Iz omare je odnesel vlomilec škatlo za 2000 din, srebrno žensko uro z dolgo ovratno verižico, dve srebrni moški uri, zlato verižico in poročna prstana. Muhič je oškodovan za štiri jurje. Tatvine je bil osumljen 13 letni pastir, ki je poznal razmere pri Muhičevih in je zločin tudi priznal.

Prevžitkarju odnešenih krog 200.000 din

V Sratovcih pri Radencih je bilo vlomljeno v stanovanje prevžitkarja Jožefa Štiblerja. Vlomilec je naletel na predalček nočne omarice, ki je imel skrivno dno. V tem predalčku je bilo gotovine 36.000 din, dalje hranilna knjižica kmečke hranilnice v Murski Soboti št. 548 z vlogo 83.000 din, dve hranilni knjižici Hranilnice in posojilnice v Radencih št. 1616 z vlogo 7700 din, več zadolžnic in menic, med temi zadolžnica njegovega zeta za 10.000 din, 12 avstrijskih srebrnih tolarjev, srebrna žepna ura, nekaj perila ter posteljna odeja. Štibler je oškodovan za 198.000 dinarjev. Vlom in tatvina sta bila izvršena v noči, ko premožnega prevžitkarja ni bilo doma.

*

Gospodinja podlegla poškodbam pri napadu. Iz Kozjega javljajo, da je napadel tamkaj hlapec svojo gospodnjo Ano Vrtovšekovo, vdovo po višjem sodnem oficijalu in posestnico. Iz neznanega vzroka jo je tako hudo obdelal z nožem, da je izkravavela. Rajna je bila ugledna gospodinja in zapušča študirane otroke.

Posledica neprevidnega ravnanja z orožjem. Jurij Arzenšek, 21 letni viničar iz Studenic pri Poljčanah je ravnal tako nerodno s pištolo, da se je sprožila in mu je razmesaril naboj levo roko.

Zagonetna smrt Slovenke iz Soštanja v Zagrebu. Rozalija Lorbek, 27 letna vzgojiteljica iz Soštanja, je bila nameščena v Zagrebu. Službo vzgojiteljice je zapustila in se je odpeljala domov. V petek 13. novembra se je spet vrnila v Zagreb in je iskala novo zaposlitev s pomočjo

časopisnih oglasov. V soboto zvečer se je podala na zabavo. Ko se je krog polnoči vrnila na stanovanje, je tožila gospodinjji, da ji je slabo. Gospodinja je hotela poklicati zdravnika, toda Lorbekova ni bila za to, izgovarjajoč se, da se je najbrž preveč najedla. Proti jutru se je njeno stanje poslabšalo, da je mogel zdravnik, katerega je gospodinja poklicala, bolnico le pregledati in ugotoviti težko stanje. Še preden so jo mogli prepeljati v bolnišnico, je Lorbekova izdihnila. Zdravniki sumijo, da je bila Lorbekova zastrupljena. Kako in po kom, pa bo ugotovila policija.

Sodišče bo spregovorilo zadnjo besedo. Od Sv. Lovrenca na Dravskem polju smo prejeli: Po vsem Dravskem polju govorijo ljudje o velikem požaru v Sp. Pieterjah, ki je malodane pokončal pol vasi 18. aprila 1934. Ogenj je izbruhnil okoli 20.30 v gospodarskem poslopju posestnika Franca Pieteršeka. Radi vetra in sosednih slamatih streh se je razmahnila požarna nesreča na devet posestnikov, katerim je skupno zgorelo 40 poslopij. Zgorelo je 10 glav živine in konj, 40 svinj in okrog sto kokoši. Požar je gasilo osem gasilskih čet. Škoda je bila cenjena na 700.000 din in je celo banovila prispevala 60.000 din podpore. Vsega pomilovanja vredni pogorelci so si obnovili domove do zime. Že tedaj se je mnogo šušljalo, da je bil ogenj podtaknjen, vendar orožniki kljub vestni preiskavi niso mogli izslediti in izročiti sodišču pravega krivca. Na Štefanovo leta 1934 je bil ustreljen 20 letni posestnikov sin Jakob Pintar. To krvavo dejanje je spravil ljudski glas kmalu v zvezo z opisanim velikim požarom. Pintarja so našli že mrtvega pred Juričevo hišo in orožja ni bilo poleg trupla. Drugi dan je izročil že omenjeni pogorelec Franc Pieteršek orožnikom samokres, katerega je baje našel blizu mrtvega Pintarja. Pri raztelesenju so ugotovili, da je bil Pintar ustreljen s kroglo kalibra 9 mm, orožnikom izročeno orožje je bilo druge mere. Ob pokopu ustreljenega na pokopališču pri Sv. Lovrencu so si seve ljudje namigavali, da je moral Pintar v prezgodnji grob, ker je vedel marsikaj o vzroku požara v Sp. Pieterjah. Sedaj so uvedli orožniki v Cirkovcah ponovno preiskavo, ki se nanaša na požar v Pieterjah in na skriv-

Priporočamo naše liste:

Tedniki:

SLOVENSKI GOSPODAR, izhaja vsako sredo, 16 strani in stane letno Din 32, polletno Din 16 in četrtletno 9 Din.

NEDELJA, verski tednik katoliških Slovencev, izhaja vsak četrtek na 16 straneh, stane letno le 24 Din, polletno 12 ali mesečno Din 2.

Mesečniki:

KRALJESTVO BOŽJE, Slomšekov list, ki piše predvsem o delu za beatifikacijo Slomškega in Ciril Metodovi ideji, stane letno Din 15.

NAŠ DOM, list slovenske družine, za razvedrilo in zabavo, bogato ilustriran, uganke itd. z nagradami. Izhaja mesečno in stane letno Din 20.

KMEČKA ŽENA, list za priprosto gospodinjstvo. Izhaja vsak mesec, ima vsakokrat poleg primernega čtiva tudi kuhinjske recepte za kuharice. Letno stane Din 20.

Vsi ti listi imajo upravo v Mariboru, Koroška cesta 5, in se lahko naročijo na tak način, da se piše na upravo lista dopisnico, nakar pošljemo en izvod s položnico.

nostni Pintarjev umor. V zvezi s ponovno preskavo je bil izročen sodišču v Ptuj posestnik Franc Pleteršek, ki odločno zanika vsako krivdo. Pleteršek je že bil oddan v Maribor. Mariborsko sodišče bo po od orožnikov zbranih podatkih spregovorilo zadnjo besedo.

Prireditve

Polzela. V nedeljo 21. novembra priredi prosvetno društvo na Polzeli ob treh popoldne v prosvetnem domu dramo »Za čast in kri«. Vljudno vabljeni!

Rače. Novoustanovljeno prosvetno društvo v Račah priredi na šolskem odru v nedeljo 21. novembra dramo »Krivoprisežnik«. Ker je to prva prireditve omenjenega društva, pri nas toliko potrebnega, se vabite vsi od blizu in daleč, da se igre v čim obilnejšem številu udeležite.

Dopisi

Studenci pri Mariboru. V nedeljo smo imeli Studenčani redko slovesnost zlate poroke. Pred slovesno službo božjo sta po 50 letih vzornega zakonskega življenja znova stopila pred oltar 75 letni Anton in 77 letna Uršula Javornik. Bog naj ju živi še mnogo let!

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Zadnjič smo poročali, da je obravnavalo mariborsko sodišče krvav zločin, ki je bil zagrešen v Sp. Velovleku v župniji Sv. Lovrenc v Slov. goricah. Od Sv. Lo-

Vojvoda Aosta, bratranec italijanskega kralja, bi naj nasledil generala Grazianija v dostojanstvu podkralja Abesinije.

vrenca smo prejeli obvestilo, da je bil zločin zagrešen v občini Dornava v župniji Sv. Peter in Pavel v Ptuj, kamor spadajo vsi prizadeti.

Stopree pri Rogatcu. Zapustila je našo šolo vzorna učiteljica in šolska voditeljica gđna Eliza Kukovec ter se umaknila v pokoj. Skozi 38 let (od leta 1899), ko je tukaj nastopila po dovršenih učiteljskih študijah v Mariboru, je opravljala svojo službo do 10. novembra 1937 in nepretirano poučevala na naši šoli, dasiravno bi bila lahko s svojim izvrstnim izpitom za meščanske šole dobila častno službo in lepo mesto v Mariboru. 38 let — lepa doba truda in požrtvovalnosti v njenem vzvišenem vzgojnem poklicu v osamljenih Stoprech! Visoko nadarjena in vsestransko izobražena se je z dušo in telesom posvetila vzgojnemu poklicu mladine. Bila je učiteljica in vzgojiteljica otrok po zgledu A. M. Slomškega. Neumorna, neutrudljiva v svojem poklicu je žrtvovala vsa svoja službena leta v blagor in procvit šolske mladine. Pa tudi izven šole se je vzgojno udeleževala pri odraslih dekletih in fantih, jim prirejala poučna predavanja, igre ter jim dajala smernice za življenje na gospodarskem in prosvetnem polju. Uprizarjala je leto za letom na šolskem odru poučne igre in predstave za odrasle in otroke. O, koliko ganljivih iger smo imeli priliko občudovati v proslavo božjega služabnika Slomškega, tega velikega vzgojitelja in mladino ljuba, katerega želimo enkrat častiti kot svetnika na naših oltarjih. Go-

Gospa Sun-yat-sen, vdova ustanovitelja kitajske republike in starejša sestra kitajskega maršala Čangkajskega, je vodilna osebnost na Kitajskem. Japonci zahtevajo, da se mora omenjena gospa odstraniti, preden se bodo pričela mirovna pogajanja.

spedična Kukovec je bila prva, ki se je s šolskimi otroki podpisala za beatifikacijo Slomškega. Gđna Kukovec je izvrstna govornica in je bila nekaj časa tudi predsednica učiteljskega društva za šmarnski okraj, ki ji je v znak hvaležnosti poklonilo častno odlikovanje. Pomagala je nekaj let tudi kot tajnica pri občini. Vsepovsod se je žrtvovala kot zmožna in dobra poznavateljica razmer za dobrobit ljudstva. Cerkevno petje in orgljanje ob nedeljah in praznikih je oskrbovala z malimi izjemami skoraj 30 let. Živela, delala, žrtvovala se je povzdigi službe božje; na polju izobrazbe, na vzgojnem in gospodarskem polju. A pri vsem tem svojem trudu in požrtvovalnosti je morala žal mnogokrat čutiti resničnost pregovora: »Dobrota je sirota in nehvaležnost je plačilo tega sveta.« — Mi, hvaležni Vaši učenci in starši in vsi pošteni faranfi, pa bomo znali ceniti Vaše zasluge! Zapustili ste šolo in naše otroke. Ob Vašem slovesu se Vam zahvaljujemo za ves dolgoletni trud in neumorno delo za vzgojo mladine. Sprejmite od nas hvaležni: Bog plačaj! Zagotavljamo Vas, da bo spomin na Vas živel vedno v srcu Vaših hvaležnih učencev in dobromislečih faranfov. Tudi svetna oblast je priznala Vaše zasluge, ko Vas je odlikovala leta 1930 z redom sv. Save.

Kozje. V Velikih Poljanah pri Ribnici na Kranjskem je umrl zadnjo soboto v starosti 88 let bivši župan in cerkveni ključar Jožef Lunder. Rajni je bil oče dveh duhovnikov: Lojzeta, župnika v Brusnicah, in Viktorja, dekana v Kozjem. Blagemu rajnemu svetila večna luč — kozjanskemu g. dekanu naše sožalje!

MALA OZNANILA

Členik malim oglasom.

Vaša beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekliči, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača se Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Majerja, tri poštene delovne moči, sprejme Murko, Gočova 23, Sv. Lenart v Slov. gor. 1599

Iščem viničarja, 2—3 delovne moči, po možnosti brez malih otrok. Melxner-Koropec, Studenice, Poljčane. 1602

Čevljarkega pomočnika sprejemem takoj za stalno delo. Hrana in stanovanje v hiši. Ban Ivan, čevljarški mojster, Sromlje pri Brežicah. 1606

Služkinja, večša vseh gospodinskih del, se takoj sprejme. Košaki 39 pri Mariboru. 1618

G. Vargas, predsednik Brazillje, je proglasil novo ustavo.

General S. Katsuki, vrhovni poveljnik japonskih čet na Kitajskem.

Nacionalistični španski general Aranda študira zemljevid za novo ofenzivo proti rdečim.